

4037092 NSPS/M : สาขาวิชา : สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์

; พย.ม. (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์)

คำสำคัญ : สุขภาพจิต / พฤติกรรมการดูแล / ผู้ดูแลผู้เสพติดยาบ้า

ปาริชาติ แว่นไวศาสตร : สุขภาพจิต และพฤติกรรมการดูแลผู้เสพติดยาบ้าของผู้ดูแล
(MENTAL HEALTH AND CARING BEHAVIORS OF CAREGIVERS OF
AMPHETAMINE USERS.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : จารุวรรณ ด.สกุล, ศศ.ม.,
วรรณฯ คงสุริยะนาวิน, ศษ.ด., ยาใจ ลิทธิมงคล, Ph. D. 103 หน้า ISBN 974-664-682-6

สุขภาพจิตเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะปกติสุข และการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจะสามารถปรับตัวต่อภาวะเครียดและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ผู้ดูแลผู้เสพติดยาบ้าเป็นผู้ที่เผชิญกับความเครียดอย่างรุนแรง และมีความเสี่ยงต่อการเกิดความเจ็บป่วยทางจิตอันเนื่องจากการเผชิญกับความเครียดในการดูแลผู้เสพติดยาบ้า การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสุขภาพจิตและพฤติกรรมการดูแลผู้เสพติดยาบ้า รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิต และพฤติกรรมการดูแลผู้เสพติดยาบ้าของผู้ดูแลที่พาผู้เสพติดยาบ้ามารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 180 ราย ระหว่างเดือนมีนาคม – พฤษภาคม 2542 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบคัดกรองปัญหาสุขภาพจิตที่พัฒนามาจาก The General Health Questionnaire -28 (ฉบับภาษาไทย) และแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลผู้เสพติดยาบ้าของผู้ดูแลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจสอบความเที่ยงตรงและหาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.90 และ 0.80 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่คำนวณร้อยละ และทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่าผู้ดูแลผู้เสพติดยาบ้าร้อยละ 66.7 มีแนวโน้มที่จะมีความผิดปกติทางจิตเวชโดยมีคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มอาการด้านความวิตกกังวลและนอนไม่หลับสูงกว่าด้านอาการทางกาย ด้านความบกพร่องทางสังคม และด้านความซึมเศร้ารุนแรง ผู้ดูแลผู้เสพติดยาบ้ามีพฤติกรรมการดูแลผู้เสพติดยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 75.21 ของคะแนนเฉลี่ย) และ สุขภาพจิตของผู้ดูแลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลผู้เสพติดยาบ้าอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 0.65$, $P > .05$)

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ผู้ดูแลผู้เสพติดยาบ้า เป็นกลุ่มเสี่ยงอีกกลุ่มหนึ่ง ที่ควรส่งเสริม ประคับประคอง และให้การช่วยเหลือ เพื่อป้องกันปัญหาสุขภาพจิต หรือการเจ็บป่วยทางจิต พร้อมทั้งสนับสนุน และคงไว้ซึ่งพฤติกรรมการดูแลผู้เสพติดยาบ้าของผู้ดูแลให้เหมาะสม และต่อเนื่อง